

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

5. De matrimonio, quid nominis & rei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](#)

la conjugii vinculo est aequalitas, ut quæ in uxore locum habent, eadem & in viro obtineant, & c' diverso, can. 1. & seq. xxxii. q. 6.

10. XI. per atrocem se vitiam sponsi sponsæ, ante a' incognitam & detectam postmodum. Dilectus 24. hoc tit. Similiter ob supervenientes inimicities capitales inter sponsum sponsaque, vel utriusque familiam, ne forte quid detersus inde contingat, c. 2. hoc tit.

XII. Per supervenientem affinitatem, vel ratione cognitionis spiritualis, c. Venerans inf. De virginis spirituali; vel ratione copulae carnalis intra gradum prohibitum, d. e. Veniens & alius: Cum enim ob affinitatem impeditur matrimonium, frustra de sponsalibus contenditur, can. Si quis sponsam xxvi. q. 2.

11. XIII. per votum castitatis, in seculo emissum ante sponsalia, c. Rursum inf. Qui Clerici vel verentes. An autem etiam ante contracta per subsequens tale votum dissolvantur, dubitatur Negat. Navar. d. loco n. 27. Affirmat Sotus, volens tale votum esse licitum, quia pertinet ad statum perfectionis, & in sponsalibus semper intelligatur, dummodo non subeant statim perfectorem.

§ V.

De Matrimonio, quid nominis & rei,

1. Matrimonium unde dicitum, Conjugium, Connubium, Nuptia.

2. Matrimonii definitio enucleata.

3. Polygamia omni jure vetita.

4. Nuptias confessus non concubitus facit,

5. Verum matrimoniū fuisse inter B. Iosephum & Virg. Deiparam.

6. Matrimonium est individua consueudo.

Sponsalibus diximus initiari matrimonium, de quibus cum jam egerimus, apostulat ordo, ut de ipso matrimonio videamus, quæ altera Tit. est pars, atque in primis de variis ejus appellatiōibus.

1. Dicitur vero matrimonium à Matre p̄tenti, quam à Patre Patrimonium, vel quia, iuxta

D. August. contra Faustum. 26. non ob aliud debet fœmina nubere, quam ut mater fiat, matrimonio nomen speret, vel, ut Gregor. propter dolores arque officium seu labores quos in procreanda & educanda prole suffert in ater, c. Ex Litteris suis. De conuersis infidelium. Alter passim in iure appellatur Conjugium, Connubium,

Nuptiae, l. In eo jure 45. D. De ritu nupt. Conjugium à Jugo domesticæ curæ, cui pariter deportando mulier & vir per matrimonium adstringuntur, can. Cum initiatur 5. xxvii. q. 2. indeque conjuges, auctore Festo, quod sunt pates ejusdem iugis Connubium vero & nuptiae à nubendo, id est velando seu regendo, vel ut fœmina noverint se semper maritis, tanquam capitibus suis, subditas, can. Fœmina 7. xxx. q. 5. eau. Cum caput 15. xxxiii. q. 5. vel quia pudoris gratia pueræ caput suum obnubere solebant, pruisquam viro tradiceretur, can. Nec illud xxx. q. 5. Unde & Rebecca Genes. 25. viro & cognito Isaac, cui uxor ducebatur pallio se operuit, d. can. Nec illud. Sumit tamen Nuptiarum nomen etiam aliter, quam pro matrimonio, nempe pro solemnitate & hilaretate, quæ matrimonii celebrandi causa adhiberi solet, ut dum sacri canones certis temporibus nuptias prohibent, prout in c. Capellanus tuus 4. sup. de feriis & similibus. Alioquin Nuptiae pro contractu matrimonii sumpta nunquam interdicuntur, nequidem Quadragesimali tempore, d. e. Capellanus, & ibidem Abbas & alii Paterique ex Conc. Trident. Sess 24. ca. 10. de reform. Matrim. 1.

2. Matrimonium autem definitur viti & mulieris conjunctio, individuam vitæ consuetudinem continens, c. Illud 1. sup. de praesumpt. Institus: de parva potest. in princ. Dicitur viri & mulieris, quia matrimonium non potest esse nisi in dispari sexu. Hinc nefanda & abominanda summeque à matrimonio aliena est illa conjunctio, qua viri viris commiscuntur, tamque morte ueliscuntur leges, non modo divinæ, Genes. 19. Levit. 18. Exodi 20. sed & humanæ, l. Cum vir Cod. ad Iuliam de adult. Jure vero Canonico, si tales Clerici fuerint, dejiciuntur a Clero, vel ad agendum penitentiam in monasterium detruduntur: Si laici, excommunicantur, & a cœtu hominum arcentur, c. Clericis inf. de excessibus Prelator. c. Vi clerorum sup. de vita & honest. Cleric.

3. Dicitur etiam, viri & mulieris, in singulare numero, quia neque Jure civili neque Canonico licite possunt per matrimonium plures, sive viui sive fœminæ, conjungi uno viro vel fœminæ: Et polygamia, seu pluritas virorum aut mulierum simul, repugnat quatuor finibus matrimonii: Qui sunt, procreatio prolis, &

Bcc

c. 14.

educatio; socialis cohabitatio ad familiam recte administrandam, muniaque domestica inter se congrue partienda ac subeunda, remedium concupiscentiarum, ac denique Sacramentum seu signum conjunctionis Christi cum Ecclesia. Dixi, simul; quia licet, semperque licuit, successivè plures habere vel uxores vel viros, priori matrimonio per motrem alterius conjugum dissoluto, ut patet ex Tit. de secundis nuptiis.

4. Sequitur in definitione conjunctio. Pro cuius intelligentia sciendum, in matrimonio haec tria potissimum repetiri, Consensum interiorem, contractum exteriorem, & vinculum ex iis ortum: Hic autem sumitur conjunctio pro vinculo animorum, nato ex mutuo consensu interiori & contractu exteriori, tamquam causa efficiente; non autem pro coniunctione corporum, quia matrimonium non facit concubitus, seu virginitatis defloratio, sed pactio coniugalis, seu mutua voluntas & consensus, l. Nuptiarum D. de Reg. Iuris, can. Cum iniciatur can. Sufficiat xxvii q. 2. e Cum locum 14. & alios b. t. Et cum carnalis copula sit usus rei, in alterius protestatem per matrimonium translata, non magis ad effectuam matrimonii pertinet, quam in omni alio contractu, veluti emptio, locatio, &c. usus rei in eum deductæ pertinet ad substantiam ipsius contractus.

Non sequitur, matrimonium solo consensu contractum, licet nulla copula carnalis intercesserit, dici vero matrimonium, can. Conjuges & can. Conjur xxvii q. 2. nec dictum per aliud subsequens cum alia, etiam carnali copula consummatum, & fin. inf. de sponsa duorum * 5. Similiter verum matrimonium fuisse inter B. Joseph & D. Virginem, can. Beata xxvii q. 2. quos conjuges fecit consensu cohabitandi, & individuam viram consuetudinem rei vindicandi licet B. Virgo proposuisset servare votum virginitatis in corde, nihilominus committens virginitatem suam divinae dispositioni, consensus in carnalem copulam, non illam appetendo, sed divinæ inspirationi in utroque obediendo, d. can. Beata.

Non obstat can. Non est dubium 16. cum seq. ibid. ubi dicitur, non esse dubium, illam mulierem non pertinere ad matrimonium, cum qua commissio sexus non docetur fuisse; quia, ut avertit editio Gregoriana, prior Can. non repetitur apud D. Augustinum, ex quo eum citat

Gratianus, videturque summarium Canonis sequentis, quem depravate quoque legit Gratianus, ut videre ibidem licet in editione Gregorianae.

Nou obstat etiam, quod matrimonium efficiat, ut sint duo in carne una, quod non videatur efficere ante copulam: Quia esse duos in carne una, non est commisceri, sed habeti tamquam unam carnem, quod sit per hoc solum, quod interque alterius corporis potestarem habeat.

6. Continetur autem matrimonii individua consuetudo, quia eo animo contrahitur, ut quamvis dissolvarit, nec enim matrimonium ad tempus contrahi potest, can. Solet xxxii, q. 2. t. fin. inf. ac condit. appositus. in eoque distinguuntur a concubinatu, qui tantum ad tempus instat, donec placuerit.

Non obstat, quod Jure civili matrimonium multis modis etiam quoad vinculum dissolvi queat, altero conjugum licet in vita, toto Tit. D. de divorcio & Cod. de repudio: Quia illa dissolutio & separatio prætermittentem & animum contrahentium evenit. Jure vero Pontificio, quod hac in parte sequendum est, matrimonium est vere individuum atque indissolubile, quoad vivit uerque conjugum, quia quos Deus conjunxit, homo non separat. can. Si quis cum maria fine can. Quos Deus seq. xxxii q. 2. Licet aliquando conjuges separantur a se in vicem quoad horum seu cohabitationem, inf. Tit. de divorcio: Et matrimonium non consummatum per Religiosi ingressum dissolvatur. Individua vero consuetudine continetur, ut mulier ralem secundum omnibus exhibeat viro, qualis ipsa sibi est, & converso, d. can. Beata, scilicet dicitur in l. 1. D. de ritu nuptiarum, confortium omnis vita, divini atque humani juris communicatio. Et hinc sit, quod ejusdem civitatis censeatur uxor, cuius est maritus, l fin. § idem rescriberunt, D. Ad municipalem: Aliaque similia ea ratione mariti competant: De quibus vide Tholosanum, Syntag. Iuris universi l. n. 9. c. 4. n. 9. § 6.

§ VI. De materia, forma & ministro matrimonii.

1. Materia sunt corpora ipsorum contrahentium.
2. Forma sunt verba conjugum sive signa exprimentia consensum.

- 3-4. Ministri sunt persona contrahentes, non Sacrae.

Omissis variis Doctorum opinionibus, dicendum, materiam matrimonii esse ipsa corpo-

ra con-